

Список використаних джерел

1. Большая советская энциклопедия – М.: Сов. энцикл., Т. 27. – 1977. – С. 94.
2. Бортошек М. Римское право. Определения. Понятия. Термины. – М.: Политиздат, 1989. – 320 с.
3. Кирпичников А. И. Взятка и коррупция в России. – Санкт-Петербург: Из-во «Альфа», 1997. – 351 с.
4. Г'юм Д. Трактат про людську природу / Д. Г'юм. – К., 2003. – 526с.

Лебедєва Наталя Василівна,

ад'юнкт докторантури та аспірантури
Національної академії внутрішніх справ

УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ В ПРОТИДІІ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Корупція в Україні є однією з проблем, які потребують невідкладного розв'язання. Вона становить значну загрозу демократії, реалізації принципу верховенства права, соціальному прогресу, національній безпеці, становленні громадянського суспільства [1].

Громадськість у сфері протидії корупції можна визначити соціальним утворенням, протилежним державі, яке спонукає останню до створення умов, необхідних для всебічного розвитку та існування членів такого суспільства у відносинах із приводу запобігання та протидії корупції на підставі та у спосіб, передбаченим чинним законодавством України [2]. Що ж до самого поняття, то В. Нестерович, досліджуючи етимологію поняття «громадськість», посилається на польського вченого Т. Сасіньського-Класа, який вважає, що це поняття «походить від латинського «*poplicus*» чи «*populous*», тобто «люди». Тому, першим історичним значенням громадськості було все те, що належить до громадського (публічного) виміру колективу чи відкрита для громадськості сфера – «*Respublica*» [3 с. 19].

Важливість участі громадськості у запобіганні та протидії корупції визнається на міжнародному та національному рівнях, про що зазначено в статті 13 Конвенції ООН проти корупції, ратифікованої Верховною Радою України 18 жовтня 2006 р. (набула чинності для України 1 січня 2010 р.) [4].

У суспільстві і державі існують завищені очікування щодо залучення громадян до заходів запобігання корупції. Як правило, громадяни лише заявляють про свої наміри протидіяти корупції, але утримуються при цьому від активних дій, пояснюючи це відсутністю бажання втручатись в антикорупційну діяльність держави. Громадяни виявляють бажання лише пасивно чи опосередковано сприяти запобіжній діяльності інших суб'єктів. Отже, громадян навряд чи можна розглядати як окремих суб'єктів запобігання корупції. Лише об'єднавшись у громадські організації, діючи, таким чином, як

колективний суб'єкт, вони здатні розширити власні можливості у процесі запобігання корупції. Серед перешкод, що заважають громадськості ефективно впроваджувати процес запобігання корупції в державі, називаються опір влади і відсутність з нею взаєморозуміння, недовіра до представників правоохоронних органів та недосконалість законодавства (зокрема, відсутність більш широких повноважень громадськості, недостатня захищеність викривачів корупції) [5]. В лютому 2010 р. було створено Національний антикорупційний комітет України – консультативно-дорадчий орган при Президентові України. До складу Комітету були залучені представники органів державної влади, профільних комітетів Верховної Ради України, провідні вчені, а також представник Творчого Об'єднання «ТОРО», яке є контактною групою організації Transparency International в Україні. Залучення представника громадянського суспільства до роботи органу, який розроблятиме антикорупційні заходи та виконуватиме інші, передбачені Указом № 275, функції – є показовим кроком. Таким чином, громадськість отримала ще один важіль впливу на здійснення антикорупційної політики держави. Єдиним недоліком залишається недостатня кількість її представників серед членів Комітету [6].

Вивчивши думку громадян щодо складнощів, які стають на заваді ефективній діяльності громадськості в сфері протидії корупції, маємо зазначити наступне: окрім відсутності підтримки з боку влади, респонденти вказують і на недосконалість законодавчого закріплення прав і обов'язків громадськості. Значну роль відіграє і бажання активістів заробити на своїй діяльності, а також переслідування особистих та політичних цілей громадськістю [5]. Громадськість є специфічним суб'єктом запобігання корупції, що зумовлено відсутністю в нього повноважень, притаманних спеціально уповноваженим органам у досліджуваній сфері. Натомість повноваження цього суб'єкта є похідними від прав і свобод людини і громадянина, а окремими повноваженнями наділяються специфічні суб'єкти, визначені законом (Громадська рада при НАЗК тощо) [7].

Список використаних джерел

1. Участь громадськості у заходах щодо запобігання корупції. URL: <http://khersonska.land.gov.ua/участь-громадськості-в-заходах-щодо-3/>.
2. Ростовська К.В.Окремі питання участі громадськості у запобіганні корупції в Україні. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2017/1_2017/part_1/35.pdf.
3. Нестерович В.Ф. Конституційно-правові засади впливу громадськості на прийняття нормативно-правових актів:зарубіжний та український досвід: дис. на здоб. наук. ступ. доктора юрид. наук : 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право. – К., 2015. – С. 19.
4. Конвенція Організації Об'єднаннях Націй проти корупції від 31.10.2003 // Відомості Верховної Ради України (ВВР) від 07.12.2007. –

2010 р., № 10, № 44, 2006, ст. 2938 / стор. 52, стаття 506, код акту 49570/2010.

5. Досвід участі громадськості у заходах щодо запобігання корупційній злочинності в Україні. URL: <http://oaji.net/articles/2017/3229-1490772601.pdf>.

6. Розвиток механізмів залучення громадськості до заходів протидії корупції в Україні. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/266/>.

7. Корнієнко О.О. Правовий статус та гарантії діяльності громадськості як суб'єкта запобігання корупції. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/7/84.pdf>.

Легін Андрій Валерійович,

аспірант кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національної академії внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕТЕКТИВІВ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ

На виконання рекомендацій міжнародних організацій та норм міжнародних документів після Революції Гідності 2014 року в Україні було розпочато системну реформу для подолання широкомасштабної корупції, в межах якої було прийнято низку законопроектів антикорупційного спрямування та створено нові органи для боротьби з цим явищем.

Зокрема, було створено Національне антикорупційне бюро України – державний правоохоронний орган, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, зарахованих до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових. Завданням Національного антикорупційного бюро України відповідно до профільного закону є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та є загрозою національній безпеці.

Національному бюро та його працівникам для виконання покладених на них обов'язків відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 17 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» надається право витребувати за рішенням керівника структурного підрозділу Національного бюро та одержувати в установленому законом порядку у вказаному в запиті вигляді та формі від інших правоохоронних та державних органів, органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для виконання обов'язків Національного бюро, у тому числі відомості про майно, доходи, видатки, фінансові зобов'язання осіб, які